

Вивчення освітніх інновацій – шлях до педагогічної майстерності

Підготував старший викладач кафедри
педагогічної майстерності та інклюзивної освіти
Нагорний Віталій Віталійович

План роботи

1. Нові освітні горизонти та вимоги до педагога.
2. Наукова освіта як педагогічний концепт.
3. Мотивація – запорука успіху освітнього процесу.
4. Традиційна та інноваційна стратегії навчання.
5. Інноваційний потенціал педагога.
6. Сучасні педагогічні технології.

Неминучість інновацій в ЗСО XXI ст.

- впровадження нових елементів у освітній процес
- новий педагогічний менталітет
- посилена увага до особистості
- спрямування зусиль на розвиток творчого потенціалу учасників освітнього процесу

Нові горизонти освіти

вимагають:

- використання інноваційних педагогічних технологій;
- суттєвих змін у змісті, формах і методах навчання, виховання, управління педагогічним процесом;
- постійно поглиблення знань, умінь, навичок освітян з метою підвищення **мотивації** до нього, підвищення рівня успішності.

Наука як невід'ємний складник освітнього простору

НАУКА В ЗСО ЗАБЕЗПЕЧУЄ:

- обґрунтування та перевірку на ефективність педагогічних ідей;
- прогнозування розвитку закладу освіти та його структур;
- незалежну експертизу якості освіти;
- інформування педагогічного колективу та сім'ї про результати психолого-педагогічних досліджень;
- впровадження інновацій у педагогічний процес;
- підвищення кваліфікації педагогів у сфері методологій і технологій дослідної діяльності;
- розроблення пакетів документів щодо відкриття експериментального майданчика у закладі освіти та наукове керівництво ним;
- проведення локальних досліджень конкретних проблем закладу освіти;

Наукова освіта як педагогічний концепт

- **Мета** - виплекати нову генерацію науковців, базуючись на певних методиках, методах, формах навчання та навчальному змісті.
- **Вчитель не виконує** роль єдиного джерела інформації, а є наставником, який керує учнівськими дослідженнями.
- **Кінцевий результат** такого навчання - новий тип мислення в учнів, коли наука сприймається як інструмент для вирішення практичних проблем конкретної людини, сім'ї, міста, держави.

Пріоритети ЮНЕСко

- Основа для наукового та технологічного розвитку будь-якої країни - сприяння вивчення науки на всіх рівнях освіти та підвищення рівня наукової грамотності суспільства .
- Наукова освіта була одним із пріоритетів ЮНЕСКО з моменту її створення.
- Наукова освіта є ключовим елементом усіх програм ЮНЕСКО в галузі науки, освіти та комунікації. Ці програми координуються через Міжгалузеву Платформу Наукової Освіти.

Закон України “Про освіту”

Стаття 60. Робочий час педагогічних і науково-педагогічних працівників

- 1. Робочий час педагогічного працівника включає час виконання ним *навчальної, виховної, методичної, організаційної роботи* та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором.
- 2. Робочий час науково-педагогічного працівника включає час виконання ним навчальної, методичної, **наукової**, організаційної роботи.

- Таким чином, законодавство передбачає виконання **педагогічним працівником** навчальної, виховної, методичної, організаційної роботи.
- **Науковий складник залишився поза увагою законодавця!**
- Перелік видів навчальної, методичної, організаційної роботи передбачений наказом МОН №450 лише для ВНЗ, заклади середньої освіти також не врегульовано

АЛЕ.....

Закон України “Про повну загальну середню освіту”

- Стаття 22. Педагогічні працівники

Частина 3. Педагогічні працівники зобов'язані:

постійно підвищувати
свою педагогічну
майстерність!!!

Стаття 24. Робочий час та оплата праці педагогічних працівників

- За почесні, вчені, спортивні звання, **наукові ступені** педагогічним працівникам встановлюються доплати в розмірі **15-30 % посадового окладу**.
- За педагогічні звання та за роботу в спеціальних закладах освіти (класах, групах) педагогічним працівникам у порядку, визначеному законодавством, встановлюються підвищення посадового окладу на **10-30 %**.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

про атестацію педагогічних працівників

- ***Атестація педагогічних працівників*** - це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюється кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.
- **Атестація педагогічних працівників навчальних та інших закладів є обов'язковою!!!**

Атестаційна комісія відповідно до затвердженого графіка роботи до 15 березня вивчає педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом:

1. Відвідування уроків (навчальних занять), позаурочних (позанавчальних) заходів;
2. Вивчення рівня навчальних досягнень учнів, студентів, курсантів, слухачів, вихованців (далі - учні) з предмета (дисципліни), що викладає педагогічний працівник;
3. Ознайомлення з навчальною документацією щодо виконання педагогічним працівником своїх посадових обов'язків, **його участі у роботі методичних об'єднань, фахових конкурсах та інших заходах.**

Кваліфікаційні категорії

- За результатами атестації педагогічним працівникам присвоюються кваліфікаційні категорії:
- спеціаліст»
- «спеціаліст другої категорії»
- «спеціаліст першої категорії»
- «спеціаліст вищої категорії»

Педагогічні звання

За результатами атестації педагогічним працівникам, які досягли високих показників у роботі, присвоюються педагогічні звання:

- "викладач-методист",
- "учитель-методист",
- "вихователь-методист",
- "педагог-організатор-методист",
- "практичний психолог-методист",
- "керівник гуртка - методист",
- "старший викладач",
- "старший учитель",
- "старший вихователь",
- "майстер виробничого навчання I категорії",
- "майстер виробничого навчання II категорії".

Науковий складник як обов'язковий елемент високого педагогічного звання

Педагогічні звання "викладач-методист", "учитель-методист", "вихователь-методист", "практичний психолог-методист", "педагог-організатор-методист", "керівник гуртка-методист" можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які:

1 умова: мають кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії« (для педагогічного звання "керівник гуртка - методист" – найвищий тарифний розряд та повну вищу освіту);

2 умова: здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти.

Сучасний педагогічний працівник має

- ❑ оновлювати, удосконалювати зміст діяльності;
- ❑ уміло поєднувати **традиційні та інноваційні** форми і методи навчання;
- ❑ Бути спрямований у своїй діяльності на:
  - ✓ збереження і розвиток творчої потенції людини;
  - ✓ її спрямованості на самовизначення;
  - ✓ підготовку до змінних соціальних умов, готовності до розв'язання нових завдань.

Мотиваційна криза сучасних педагогів

ПРИЧИНИ:

- незадоволення програмами, підручниками;
- великою кількістю дітей в класах (міста);
- недостатністю годин на тиждень свого предмету;
- психофізичним перевантаженням через значний документообіг тощо.

Мотивація – запорука успіху

- Підвищити мотивацію до навчання можна орієнтуючись на справжні потреби здобувачів освіти.
- **Учні повинні:** думати, розуміти суть речей, осмислювати ідеї та концепції,
- вміти шукати потрібну інформацію, та застосовувати в конкретних умовах,
- **формулювати й відстоювати** особисту думку.

“ МОЖУ КРАЩЕ, АЛЕ НЕ ХОЧУ...”

“ не хочу вчитися!”

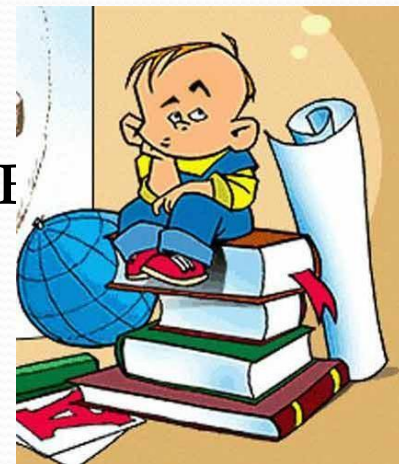

“ не бажаю...”

Завдання закладу освіти - знайти шляхи,
методи, форми, прийоми роботи зі здобувачами освіти щодо

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- У чому сутність потреби в знаннях?
- Як потреба виникає?
- Як потреба розвивається?
- Які педагогічні засоби можна використовувати для формування в учнів мотивації для отримання знань?

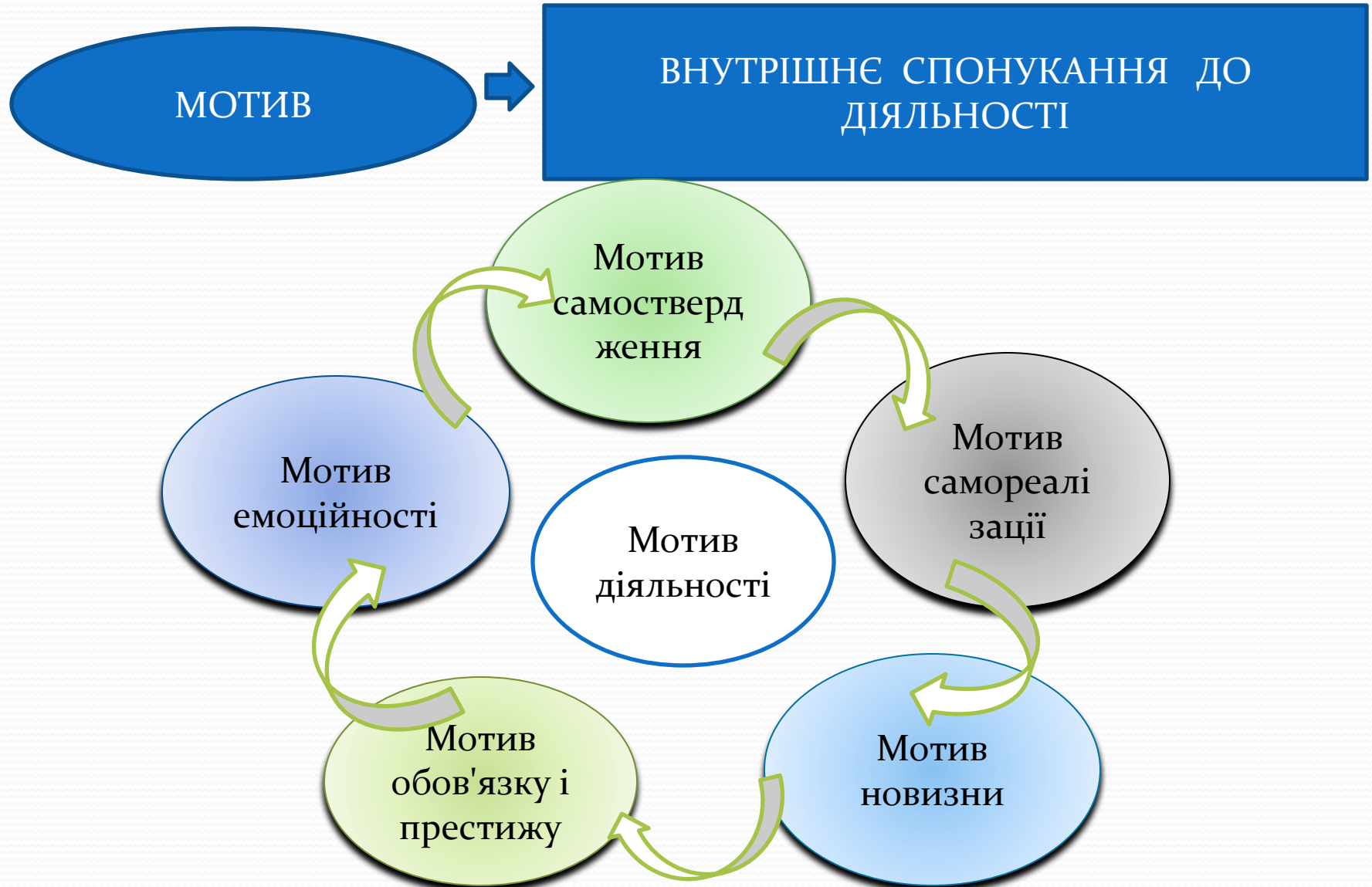

Учень працюватиме за двох умов:

1. *Поставлені завдання перед ним будуть зрозумілими;*
2. *Будуть внутрішньо прийняті ним, тобто задачі набувають значущості перед ним і знаходять відгук і опору в його переживаннях.*

педагог має знати, що....

...не знаючи мотивів, не можна зрозуміти, чому людина прагне до однієї, а не до іншої мети, не можна зрозуміти справжній зміст її дій...

```
graph LR; A([Мотивація]) --> B[Сукупність мотивів, які спонукають людину до досягнення мети.];
```

Мотивація

Сукупність мотивів, які спонукають людину до досягнення мети.

НАВЧАЛЬНА МОТИВАЦІЯ,

ЯК МИ ЦЕ МАЄМО РОЗУМІТИ...

Навчальна мотивація визначається цілою низкою специфічних для цієї діяльності факторів:

- Самою освітньою системою, освітнім закладом, де здійснюється навчальна діяльність;
- Організацією освітнього процесу;
- Суб'єктними особливостями того, хто навчається (вік, стать, здібності, інтелект, розвиток, самооцінка, взаємодія з іншими);
- Суб'єктними особливостями педагога, системою відносин його до учня, до справи;
- Специфікою навчального предмета.

ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПЕДАГОГА...

- НЕ НАЛЕЖНА УВАГА ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ МОТИВАЦІЇ НА ЗАНЯТТІ;
- ПОМИЛКОВА ДУМКА: “...РАЗ УЧЕНЬ ВСТУПИВ ДО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ, ТО ВІН ПОВИНЕН РОБИТИ ВСЕ ТЕ, ЩО КАЖЕ ПЕДАГОГ...”;
- ОПОРА НА **НЕГАТИВНУ** МОТИВАЦІЮ (ПОКАРАННЯ З БОКУ КОЛЕГ, БАТЬКІВ , ПОГАНОЮ ОЦІНКОЮ ТОЩО)

“ надбагато ” НЕ

- НЕ веди себе так;
- НЕ повертайся;
- НЕ вставай;
- НЕ заважай;
- НЕ питай, Я скажу, коли можна....

РЕЗУЛЬТАТ

формується **СТРАХ** (неприятнь) до ЗАКЛАДУ ОСВІТИ, ПЕДАГОГА
НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ РАДІСТЬ НЕ ПРИНОСИТЬ

“ Щоб зрозуміти іншу людину – стань подумки на її місце ”

- Уявіть себе УЧНЕМ ...

Та НЕ
ХОЧУ я йти
в ШКОЛУ

Знову не
вивчив, не
написав, я
дурний!!!

Навіщо, що
я там
забув???

Що я там не
бачив, НУ,
ЗЕМНА
КУЛЯ і...

УРА!
УРОКИ
відмінили...

Ти не кмітливий

Ти знову не вивчив,
часу не вистачило?

Ставлю двійку,
втретє....що ти собі
думаєш?

Ти чим слухав на
занятті, я це вже
пояснювала!

Дізнайся!

Ти тільки поглянь, це
цікаво...

Щось важливе?

Я допоможу тобі!

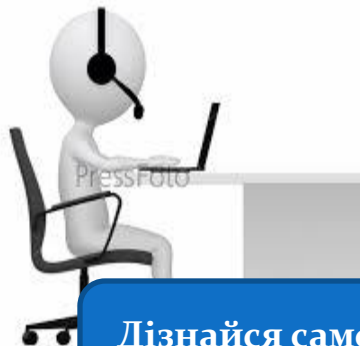
Тобі сподобалось?

Опануй, в тебе
вийде..

Ти станеш кращим

Дізнайся самостійно,
розкажи іншим..

Пам'ятай!
Ми партнери,
звертайся за
допомогою

У мене все вийшло в ШКОЛІ, у мене все вийде і надалі...

Робимо висновок:
НЕГАТИВНА МОТИВАЦІЯ ПОРОДЖУЄ НЕГАТИВНІ ЕМОЦІЇ.
Спрямуємо свої ресурси на ПОЗИТИВ!
ЗМОЖЕШ! НАМАГАЙСЯ! КРОКУЙ ВПЕРЕД! ВСЕ БУДЕ ДОБРЕ!

МОТИВАЦІЇ:

- **Високий:**
- Є пізнавальний мотив;
- Прагнення успішно виконувати вимоги викладача;
- Чітке дотримання всіх інструкцій викладач;
- Сумлінність, відповідальність, бажання не підвести;
- Хвилювання за отриманні погані оцінки.

● Достатній:

- учні успішно справляються з навчальною діяльністю;
- позитивне ставлення до закладу освіти, до педагога;
- вільно спілкуються між собою;
- їм подобається бути учнями

- Низька мотивація до навчання:
- учень заклад освіти відвідує неохоче;
- радіє, коли заняття не відбуваються;
- на уроках займається сторонніми справами, відволікається;
- зазнає серйозних труднощів у навчанні

ЗАМИСЛИМОСЯ: яка навчальна
мотивація у наших учнів?

Причини низької мотивації:

- Затримка психічного розвитку;
- Локальні ураження центральної нервової системи;
- Погане здоров'я;
- Недоліки розвитку мислення;
- Недоліки розвитку інших пізнавальних процесів (пам'яті, уваги, сприйняття);
- Вчитель не знає, або не враховує типи нервової системи;
- Педагогічна занедбаність;
- Несформованість прийомів навчальної діяльності;
- Відсутність мотивації досягнення успіху;
- Відсутність навчальних інтересів;
- Інтелектуальна пасивність.

Оцінювальний мотив

ОЦІНКА

СТИМУЛЮЄ

ВИХОВУЄ

ЯКЩО
- ОБ'ЄКТИВНА
- ПРОКОМЕНТОВАНА

Найважливішим мотивом навчання є **почуття успіху**, задоволення від досягнутого. Серед багатьох чинників, які впливають на мотивацію до навчання є **ОЦІНЮВАННЯ**.

ГОЛОВНЕ ДЖЕРЕЛО МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ

ОДИН РАЗ ДОСЯГНУТИЙ УСПІХ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ЗАОХОЧЕННЯ Й
БАЖАННЯ ПОВТОРНОГО УСПІХУ!

“ Давайте критикою не
ображати молодь, а
підштовхувати їх до
нових успіхів,
упевнено
стверджуючи “Я знаю,
ти це
можеш ”

Форми активізації пізнавальної діяльності

Під **активністю** в навчальному процесі мається на увазі така кількість діяльності, що характеризується:

- **високим рівнем мотивації,**
- **усвідомленою потребою до засвоєння знань та вмінь,**
- **результативністю і відповідністю соціальним нормам.**

3 форми активізації

масова

- лекції
- конференції
- конкурси
- олімпіади

групова

- дидактичні ігри
- вікторини
- змагання
- різні типи уроків
- проектування
- навчальні екскурсії
- семінари
- консультації

індивідуальна

- самотійна робота
- вправи
- презентації
- самоосвітня діяльність

Напрями активізації пізнавальної, пошуково-дослідницької та практичної діяльності

- впровадження нових педагогічних технологій
- ефективне використання сучасних дидактичних засобів
- цілеспрямоване формування активності у навчанні

Основні напрями діяльності педагога

- **подача інформації**
- **активізація пізнавальної діяльності учнів**
- **використання засобів наочності**
- **створення емоційного настрою та регуляція поведінки студентів**

Подача інформації

Майстер

Немайстер

- чітко ставиться мета та завдання заняття
  - кількість основних питань не більше трьох
  - подача висновків у кінці заняття
  - докладний аналіз результатів
  - виділення головного
  - вільна орієнтація в матеріалі (чіткі відповіді на запитання, відсутність прив'язаності до конспекту)
  - міжпредметні зв'язки
  - матеріал лекції не повторює підручник
  - подання інформації мовою формул і образів
  - теорія пов'язана з практикою та професією
  - не боїться “відійти” від теми
  - етап рефлексії
- повідомляється лише тема уроку, мета та завдання не ставляться або ставляться нечітко
  - план уроку не повідомляється
  - план повідомляється, але його не дотримання
  - отримані результати не обговорюються, або обговорюються наспіх
  - у кінці заняття не робляться висновки
  - часте повторення сказаного
  - безперервний монолог
  - “тримається” за тему

Активізація пізнавальної діяльності

Майстер

- проблемна ситуація ставиться й послідовно вирішується за участю студентів
- підкреслюються прийоми пізнавальної діяльності
- спеціально “робить” помилки
- вдало робляться паузи, які дають час для обдумування
- постановка активізуючих питань, що призводить до дискусії та діалогу
- вдало створює ігрові ситуації
- елементи самостійної роботи
- міркування вголос
- підкреслювання важливості інформації для майбутньої діяльності, розвитку

Немайстер

- проблемна ситуація відсутня, або ставиться і вирішується викладачем
- прийоми пізнавальної діяльності усвідомлюються і не підкреслюються
- боїться зробити помилку
- часті паузи, пов'язані з очікуванням тиші
- миттєва відповідь викладача на активізуюче питання, ним же поставлене

Активізація пізнавальної діяльності

Майстер

Немайстер

- широкий репертуар впливів на студентів, які активізують їх діяльність
- цілеспрямована помилка
- контроль, обмежений часом
- рекомендація для самостійної роботи, орієнтація в матеріалі
- “пакування”, ущільнення матеріалу
- навчання конспектуванню лекції
- виступ студентів
- зміна інтонації в потрібних місцях
- постійний зворотній зв'язок з аудиторією
- часте повторення одного прийому, покликаного активізувати пізнавальну діяльність студентів
- відсутність або невдале використання прийомів, які активізують пізнавальну діяльність студентів
- зміна інтонації у випадкових місцях
- недоречна жестикуляція
- аудиторії не бачить, не чує

наочності

Майстер

- чіткість креслень, схем на дошці
- вдалий словесний супровід
- різноманітність засобів наочності
- помірне й розумне використання засобів наочності
- яскравість, контрастність, освітленість зображень
- використання засобів мультимедіа
- використання опорних схем

Немайстер

- відсутність необхідних засобів наочності
- нечіткість креслень, схем на дошці
- невдале пояснення, або відсутність необхідного пояснення
- часте повторення одного прийому
- надмірне використання засобів наочності
- якість виготовлення засобів наочності низька

Створення емоційного настрою та регуляції поведінки

Майстер

- схвалення поведінки
- похвала, жарт, гумор, посмішка
- заклик працювати краще, швидше
- Помірна емоційність
- формування емоційно-оцінних суджень
- створення обстановки довіри
- відступ, пов'язаний з темою заняття
- широкий репертуар емоційного впливу на учнів
- головна увага на організацію діяльності, а не на їхню поведінку

Немайстер

- роздратування, незадоволення, нотації
- відсутність похвали
- монотонний виклад
- часті відступи, не пов'язані з темою лекції
- відсутність відступів для розрядки
- неемоційна поведінка викладача
- використання одноманітних прийомів
- загальне зауваження

Майстер

- зауваження окремим учням
- пожвавлення, сміх
- мало впливів на поведінку
- переважання непрямих впливів
- дотримання пауз
- гнучкість неемоційної реакції
- психологічна розгрузка
- співпраця

Немайстер

- відсутність реакції на шум
- кількість впливів на поведінку не значна
- переважають прямі впливи
- часте підкреслення вголос незадовільної поведінки учнів
- перерви не витримуються
- працює як “робот”
- наказує

Концепція інновацій в освіті

- **МЕТА** - підвищення мотивації учасників освітнього процесу сприяють інноваційні технології.
- Їхнє використання *є не самоціллю, а лише засобом для досягнення такої атмосфери в класі, яка найкраще сприяє:*
  - співробітництву,
  - порозумінню й доброзичливості,
  - реалізації особистісно орієнтованого навчання,
  - вихованню компетентної особистості.

Фактори ефективності інноваційних технологій

- Учень буде активним, якщо його не лякає атмосфера заняття
- Учень активний, якщо на занятті **відсутня критика** його особистості з боку вчителя або однокласників, а зауваження мають конструктивний характер і стосуються насамперед результатів його діяльності.
- Він відчуває себе в **безпеці**, якщо будь-який його внесок у навчальний процес цінується.

Пріоритетні завдання сучасної ОСВІТИ

- навчання навчатися,
- навчання працювати,
- навчання співіснувати,
- навчання жити

- **Навчання навчатися** - вироблення вміння оволодівати та оперувати найрізноманітнішою інформацією.
- **Навчання працювати** - формування здатності ефективно оволодівати професійними навичками, співпрацювати в колективі.
- **Навчання співіснувати** - розвиток таланту до налагоджування соціальних, дружніх і родинних стосунків, вихованні здатності до емпатії.
- **Навчання жити** - формування в молодій людини цілісного світогляду і світосприйняття, вміння осмислено бачити особистісний сенс ЖИТТЯ.

І.А. Зязюн про сучасну освіту

Смислом і метою сучасної освіти повинна стати «людина у постійному розвитку, її духовне становлення, гармонізація її відносин з собою та іншими людьми, зі світом. ...

Традиції та інновації

- У сучасній системі освіти співіснують 2 стратегії організації навчання — традиційна та інноваційна.
- Терміни «традиційне навчання» та «інноваційне навчання» запропоновані групою вчених у доповіді Римському клубу (1978 р.)

Визначимо самотійно термін “інновації”

- Підказки :
- інновація – це абсолютно нове чи відносно нове для певної педагогічної системи;
- глобальне чи локальне,
- процес чи результат діяльності,
- стихійне чи цілеспрямоване.
- Копромісне тлумачення:
- ***Позитивний вплив на певну систему, відносно якої вона запроваджується, тобто інноваційним є те, що вдосконалює цю систему, приводить до її прогресивного розвитку.***

Поняття інновація

- **Інновація** (лат. innovatio — оновлення, зміна) — нововведення, зміна, оновлення; новий підхід, створення якісно нового, використання відомого в інших цілях.
- **Поняття «інновація»** вперше було вжито понад століття тому в культурології та лінгвістиці для позначення процесу трансфера (лат. transfero — переносу, переміщую) — проникнення елементів однієї культури в іншу і набуття при цьому нових, не властивих раніше якостей.

Інновації в педагогіці

- *Це процес створення та впровадження нових засобів для розв'язання тих педагогічних проблем, які досі розв'язували по іншому;*
- **відкриття нових форм, методів, способів педагогічної діяльності**
- **творча реалізація нових теоретичних концепцій, ідей, систем навчання та виховання.**

процесу

- 1) **виникнення** – відбувається теоретична розробка нововведення та організується інформаційно-роз'яснювальна робота;
- 2) **засвоєння** – здійснюється апробація нововведення у одному або декількох навчальних закладах та діагностика результатів;
- 3) **насичення** – якщо результат інноваційного проекту позитивний, відбувається широке упровадження інновації в масову педагогічну практику;
- 4) **рутинізація** – інновація перетворюється у звичайну норму, традицію;
- 5) **криза** – нововведення повністю вичерпує свої можливості, а його результати можуть погіршуватися;
- 6) **фініш** – інновація завершує своє існування, на її зміну приходять інші нововведення.

Поняття технологія

- Поняття «технологія» походить із двох грецьких слів - **мистецтво**, **майстерність** і **слово**, навчання. Таким чином, технологію можна визначити як *усвідомлене практичне мистецтво, усвідомлена майстерність.*

Методологічні вимоги до педагогічної технології

- **Концептуальність.** Опора на певну наукову концепцію, що містить філософське, психологічне, дидактичне та соціально-педагогічне обґрунтування досягнення освітньої мети.
- **Системність.** Логіка процесу, взаємозв'язок всіх його частин, цілісність.
- **Можливість управління.** Планування, проектування процесу навчання, поетапну діагностику, варіювання засобами та методами з метою корекції результатів.
- **Ефективність.** Ефективність за результатами й оптимальними за витратами, гарантувати досягнення певного стандарту освіти.
- **Відтворюваність.** Використання в інших ідентичних освітніх закладах, іншими суб'єктами.
- **Візуалізація.** Використання аудіовізуальної та електронно-обчислювальної техніки, застосування дидактичних матеріалів і оригінальних наочних посібників.

Інноваційні пед.технології

- **Інноваційні педагогічні технології як процес** - це «цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчальний процес від визначення його мети до очікуваних результатів» (І. Дичківська).

Педагог – рушій прогресу

- Вчитель – рушій прогресу
  - Широкі можливості і необмежене поле діяльності
  - Носій конкретних нововведень, їх творець, модифікатор
  - Може створювати нові методики
  - Може коригувати технології та методики
  - На практиці переконується в ефективності наявних методик навчання

Інноваційний потенціал педагога

Це

1) **сукупність** соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, яка виявляє **готовність** вдосконалювати педагогічну діяльність;

2) **наявність** внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю **готовність**.

Особисті якості інноваційного педагога

- осмислена, зріла педагогічну позиція;
- уміння по-новому формулювати освітні цілі з предмета;
- здатність вибудувувати цілісну освітню програму, яка враховувала б освітні стандарти, нові педагогічні орієнтири;
- співвіднесення сучасної реальності з вимогами особистісно-орієнтованої освіти;
- здатність бачити індивідуальні здібності дітей і навчати відповідно до їх особливостей;
- уміння продуктивно, нестандартно організувати навчання й виховання, володіння технологіями, формами і методами інноваційного навчання;
- здатність до особистісного творчого розвитку, рефлексивної діяльності, усвідомлення значущості, актуальності власних інноваційних пошуків і відкриттів.

АНКЕТУВАННЯ

Модель інноваційної діяльності вчителя містить такі блоки інноваційної діяльності:

Блок 1. Підготовленість вчителя до інноваційної діяльності.

Блок 2. Інноваційна діяльність.

Блок 3. Результативність інноваційної діяльності.

Кожен блок містить діагностичні параметри.

Діагностичні блоки	Діагностичні параметри	Бали	Макс. бал
Підготовленість вчителя до здійснення інноваційної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> ▪ здатність до самоорганізації; ▪ здатність до самоаналізу; ▪ спроможність відмовитися від стереотипів педагогічного мислення; ▪ прагнення до творчих досягнень; ▪ критичність мислення, здатність до оціночних суджень.		20
Інноваційна діяльність	<ul style="list-style-type: none"> ▪ варіативність педагогічної діяльності; ▪ опанування методологією творчої діяльності; ▪ володіння методами педагогічного дослідження; ▪ здатність акумулювати та використовувати досвід творчої діяльності інших педагогів; ▪ здатність до співпраці та взаємодопомоги.		20
Результативність	<ul style="list-style-type: none"> ▪ виявлення освітньої ініціативи; ▪ створення авторської ідеї навчання та виховання; ▪ апробація інновацій; ▪ розповсюдження освітньої інновації.		16

Для оцінювання інноваційної діяльності вчителя пропонуємо використовувати методику, розроблену В.І. Зверєвою.

Для оцінки прояву параметрів використовуються показники:

4 бали – «завжди»;

3 бали – «часто»;

2 бали – «рідко»;

1 бал «іноді»;

0 балів – «ніколи».

Бальне оцінювання дає можливість визначити рівень інноваційної діяльності за формулою:

$$K = \frac{\text{фактична кількість балів}}{\text{максимальна кількість балів}} \cdot 100\% ,$$

Рівні інноваційної діяльності можна визначити з таблиці:

Значення коефіцієнта	Рівень інноваційної діяльності	Характеристика рівня
від 100 до 75%	креативний	Високий ступінь інноваційної діяльності
від 74 до 50%	евристичний	Характеризується цілеспрямованістю, стійкістю, обізнаністю шляхів і способів ведення інновацій
менше 50%	репродуктивний	Відрізняється проявом прагнення до інноваційної діяльності

Інноваційні пед.технології

- особистісно орієнтоване навчання та виховання, громадянська освіта,
- профільне навчання, технологія групової навчальної діяльності,
- теорія рівневої диференціації навчання,
- психолого-педагогічне проектування соціального розвитку особистості учнів,
- інформаційні технології, здоров'язберігаючі технології навчання,
- проєктивне навчання, теорія проблемного навчання,
- інтерактивні технології, технологія формування творчої особистості,
- театральна педагогіка, технологія навчання як дослідження,
- технологія гуманізації педагогічної діяльності,
- розвиток критичного мислення,

Кейс-метод чи кейс-технології

Кейс-метод (від англ. case study - вивчення ситуації), метод ситуативного навчання на конкретних прикладах).

Кейс – це події, які реально відбулися в певній сфері діяльності і які автор описав для того, щоб:

- 1) спровокувати дискусію в аудиторії,
- 2) підштовхнути учасників до обговорення та аналізу ситуації,
- 3) прийняти рішення.

Основними елементами

кейсу є:

- **Середовище:** де відбуваються події в кейсі.
- **Тема:** про що йдеться в кейсі.
- **Питання:** які порушуються в кейсі.
- **Дані:** яка інформація подається у кейсі.
- **Розв'язок кейса:** який вимагається стиль мислення (дедуктивний – застосування теорії, індуктивний – створення теорії, конвергентний – аналітичний, дивергентний – творчий).
- **Аналіз кейсу:** результат, який необхідно досягнути (закритий кейс – єдина відповідь, відкритий – кілька можливих відповідей).
- **Час,** необхідний для обговорення (мало часу, багато часу).

Кейс для прикладу (стаття з періодики)

В Україні якість життя одна з найнижчих серед усіх країн Європи й колишнього Союзу. Україна в рейтингу країн за якістю життя зайняла 57-у позицію з 63, випередивши Індію, Казахстан, Македонію, ПАР і Парагвай.

Якість життя в Україні оцінено як одну з найнижчих серед усіх європейських країн і країн колишнього СРСР. Такі результати досліджень “Оцінка соціально-економічних результатів і потенціалу України” за участю державних і недержавних організацій, які показали загрозливий стан демографічної ситуації в Україні, економічного та соціального благополуччя.

Дослідження показали, що населення України продовжує стрімко скорочуватися. Зокрема, учасники досліджень спрогнозували, що в період до 2030 року загальна кількість населення України скоротиться до 37,5 млн. осіб, а до 2050 року майже до 29 млн. Починаючи з 2006 року, щодня в Україні від СНІДу вмирає дві-три особи, а інфікується — 35 осіб.

Запитання до кейсу

- До яких сфер суспільного життя можна віднести проблеми, порушені у цій статті?
- Про які соціальні проблеми свідчать наведені дані і цифри?
- Який прогноз соціально-економічного розвитку можна зробити виходячи з даної ситуації?
- За допомогою яких методів можна вплинути на дану ситуацію?
- Змоделюйте програму виходу із даного становища.
- Презентуйте Вашу роботу у вигляді проєкту, в якому подайте перелік першочергових заходів, направлених на подолання негативних явищ.

- Найбільш поширеною в Україні є технологія **розвивального навчання** (авт. Д.Ельконін, В. Давидов). Передбачає формування активного, самостійного творчого мислення учнів і на цій основі поступового переходу в самостійне навчання.

- **Інтерактивні технології** (авт. О.Пошетун, Л. Пироженко). Процес пізнання відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх учнів.

- **Інтерактив** (від англ.- взаємний та діяти). Навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів; учитель і учень є рівноправними суб'єктами навчання.

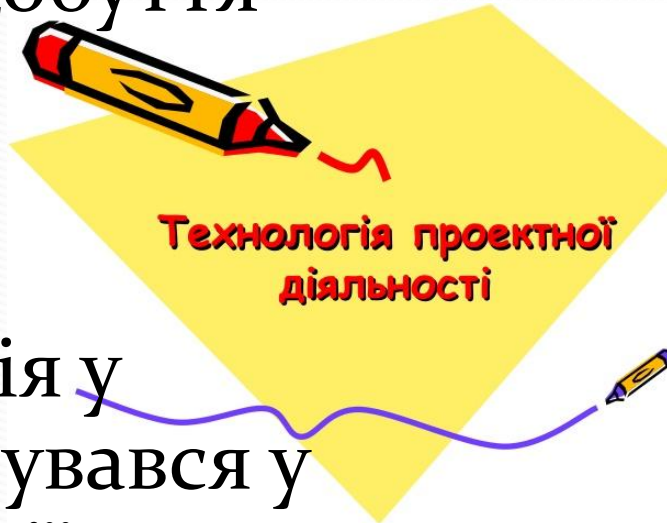

Групова (колективна) технологія

- Організація навчального процесу, за якої навчання здійснюється у процесі спілкування між учнями (взаємонавчання) у групах.
- Група може складатися з двох і більше учнів, може бути однорідною або різнорідною за певними ознаками, може бути постійною і мобільною.
- Групові форми навчання дають змогу диференціювати та індивідуалізувати процес навчання.
- Формують внутрішню мотивацію до активного сприйняття, засвоєння та передачі інформації. Сприяють формуванню комунікативних якостей учнів, активізують розумову діяльність. Робота в групах (колективна) дає найбільший ефект у засвоєнні знань.

Технологічний концепт проєктних технологій (авт. Баханов К., Гузєєв В., Єрмаков І., Пєхота О.)

- орієнтує на дієвий спосіб здобуття нових знань у контексті **конкретної ситуації** та їх використання на практиці.
- Метод проєктів як технологія у сучасних умовах трансформувалася у проєктну систему організації навчання, за якою учні набувають знань і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань проєктів.

Технологія особистісно орієнтованого навчання (авт. Якимська І., Савченко О., Подмазін С.)

- полягає у створенні оптимальних умов для розвитку й становлення особистості як суб'єкта діяльності і суспільних відносин, яка будує свою діяльність і стосунки відповідно до стійкої ієрархічної системи гуманістичних і буттєвих особистісних цінностей

Особистісно-орієнтована освіта базується на таких засадах:

- ·дитина в школі - повноцінна особистість;
- ·метою освіти є становлення особистості;
- ·педагогічні відносини базуються на принципах гуманізації і демократизації;
- ·учень є суб'єктом навчальної діяльності;
- ·талановитою є кожна дитина;
- ·в основі навчання лежить позитивна Я-концепція особистості;
- ·навчання на основі успіху, відмова від примушування.

Мультимедійні технології

- пов'язані із створенням мультимедіа-продуктів: електронних книг, енциклопедій, комп'ютерних фільмів, баз даних.
- У цих продуктах об'єднуються текстова, графічна, аудіо- та відеоінформація, анімація.

Індивідуальне навчання

- 1) вчитель взаємодіє лише з одним учнем;
- 2) один учень взаємодіє лише із засобами навчання (книги, комп'ютер тощо).
- Головною перевагою індивідуального навчання – адаптація змісту, методів, темпів навчальної діяльності дитини до його особливостей

Долаємо “міфи” про інновації

- 1 «міф»: «Запровадження педагогічних інновацій вимагає докорінної перебудови всього освітнього процесу».
- 2 «міф»: «Використання інноваційних методик робить навчання «несерйозним», «розбещує» учнів, знижує їх відповідальність за результати навчання».

Висновки

- Освіта має готувати людину до життя у змінному суспільстві.
- Найвагомим чинником успішності здійснюваних модернізацій виступає удосконалення взаємовідносин між основними суб'єктами освітнього процесу.
- За допомогою сучасних інноваційних технологій забезпечується можливість досягнення ефективного результату
- Інноваційна діяльність є специфічною і досить складною, потребує особливих знань, навичок, здібностей.
- Впровадження інновацій в освіту є і необхідністю, і вимогою, і завданням, і об'єктивною реальністю.
- *Впровадження інновацій неможливе без педагога-дослідника, який володіє системним мисленням, розвиненою здатністю до творчості, сформованою й усвідомленою готовністю до інновацій.*

ДЯКУЮ
ЗА УВАГУ